

Ina charrotscha per far la cura a Scuol

Il Dis da l'aua forta 2019 è cumbinads cun il giubileum da 650 onns aua minerala a Scuol.

7

La differenza è tuttina il Cube

Il motiv principal per il regress da las pernottaziuns da la Regiun Surses è la serrada dal hotel Cube.

8

südostschweiz

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via Sommerau 32, 7007 Cuira, tel. 081 255 57 10, redacziun@laquotidiana.ch

Refusau la critica

■ (anr/gv) La sonda han las Pencilars Sursaisa Munduan inaugurau las duas novas sutgeras da Misanenga ad Untermatt e da leu a Stein. Las duas sutgeras – ina da quater e l'otra da sis persunas – transporteschan ils skiunzs en nov minutas da 1362 meters sur mar sin 2161 meters. La munconza digl access per pedunzs e las interrupziuns dalla pendiculara da sis persunas han caschunau entgina critica. Josef Brunner, il president dil cussegl d'administraziun dallas pendicularas, ha refusau la critica. Ils pedunzs hagian uss access muort ina lubientscha speciala.

> PAGINA 5

Proceduras complexas pel GKI

■ (anr/fa) Las Ouvras Electricas Engiadinaisas SA e las Tiroler Wasserkraftwerke AG fabrican inssemel illa regiun da cunfin l'Ouvra cumünaiu En (GKI). L'Ouvra cumünaiu GKI s'extenda dad Ovella sper Martina fin a Prutz i'l Tirol. Daspö l'on 2014 fabrican las Tiwag e las OEE quist'ouura idraulica. In gövgia vaiva invidà la Scuol'ota professionala HTW dal Grischun a Cuira ad ün referat public davart il GKI. Michael Roth, il director da las OEE, ha explicà ils differents pass chi ha vulgü fin chi s'haja pudü cumanzar a fabricar l'ouura. «Impustüt las dumondas pels permiss da fabrica han significhà proceduras complexas», ha'l dit.

> PAGINA 7

Pcd: Trais dunnas e dus umens sin glista

■ (anr/gc) La cumissiun electorala da la pcd grischuna – sut ses manader, deputà Kevin Brunold – ha preschentà venderdi la glista da la pcd cun ils tsching candidates e candidatas per l'elecziun en il cussegl naziunal e dals chantuns da quest atun. Igl èn quai: Martin Candinas, Carmelia Maissen, Yvonne Brigger-Vogel, Franz Sepp Caluori e Gianna Luzio per il cussegl naziunal e Stefan Engler per il cussegl dals chantuns. Mintgin dad els ha pudü circumscriber ils accents ch'el dat cun sia lavur politica.

> PAGINA 9

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@somedia.ch

Cuntinuaziun ell'Engiadina

Il Festival da la chanzun rumantscha a Trun ei staus in grond success

DA HANS HUONDER / ANR

■ Igl'empre Festival da la chanzun rumantscha a Trun ei vegnius visitaus stedi. Ils biars arranschaments ein stai occupai cumpleinamein. Il proxim festival ei 2022 ell'Engiadina. Il cau dall'organisaziun, Clau Scherrer, tila ina bilanza positiva dils treis dis: «Jeu havess buc ugegiau da semiar enzatgei aschia. Igl ei stau grondius e cun bia gliueda buna luna ed interessada.» Quintau ensemen tuts arranschaments sedattan frequenzas da rodund 2000. Da venderdis sera entochen dumengia suentermiezdi ei vegniu fatg musica, cantau e discussiunau el center communal amiez il vitg da Trun. «Cun quei festival havein nus vuliu mussar la gronda ed interessanta varietad musicala dalla Surselva. En treis onns duei l'Engiadina saver far quei», di Scherrer. Curdin Lansel vegn ad esser leu al tgamun dall'organisaziun. Cun quei festival ei la musica vegnida promovida, mo parallelmein era il lungatg

Iler suentermiezdi ha Clau Scherrer saviu trer ina bilanza ordvart positiva digl'empre Festival da la chanzun rumantscha.

FOTO H. HUONDER

romantsch. «La cultura viva dalla simbiosa denter lungatg e musica. Avon ch'ins mondi ora el mund duess ins enconuscher las atgnas

ragischs», puntuescha Scherrer ch'ei loschs dalla gronda prestaziun digl'entir comite d'organisaziun. In dils arranschaments prin-

cipals ei la concorrenza da cumposiziuns stada.

> COMMENTARI E PAGINAS 2, 3 E 4

Far fin a liungas discussiuns

Il comite dall'iniziativa encunter la catscha speciala ha lantschau sia campagna

DA HANS HUONDER / ANR

■ La catscha speciala – oravontut da tscharvas – ei in politicum. Dapi che quei sistem vegn praticaus ils onns 1980 el Grischun ei quella catscha fetg dispiteivla. Questa primavera duei ina votaziun decider co vinvon. Avon sis onns ha in comite da catschadurs e buca catschadurs lantschau l'iniziativa encunter la catscha speciala. Varga 10 000 suttascripziuns ein vegnidas rimnadas persunter, 3000 fussen stadas necessarias. Suenter il viriveri politic e giudizial ch'ei suandau ha la Dertgira federala decidu che l'iniziativa stoppi vegnir suttamessa al pievel. Ils 19 da matg 2019 ei la votaziun all'urna. Il venderdis vargau ha il comite

L'iniziativa che vegn en votaziun dil pievel ils 19 da matg 2019 pretenda la fin dalla catscha speciala el cantun Grischun.

FOTO H. HUONDER

d'iniziativa presentau sias ideas e ses arguments pil cumbat da votaziun che cuoza ils proxims dus meins. El ei claramin dall'opi-

niun ch'igl ei pusseivel da regular la populaziun da tscharvas durant igl october e november, pia el rom dalla catsch'aula ordinaria. Per-

suenter stoppien las prescripziuns vegnir adattadas.

> PAGINA 6

■ COMMENTARI

Quei ei remiedi pil romantsch

DA HANS HUONDER / ANR

Tgi ch'ei staus al Festival da la chanzun rumantscha a Trun ha gudiu in program musical variunt ed attractiv – per romantsch. Ils organisateurs han planisau ed organisau quel en tut detagl e cun bunas ideas, puschend arranschaments per pign e grond. Igl'empre festival da quei gener ei staus in grond success, la cuntinuaziun en treis onns ei garantida. Talas scuntradas cun la basa romantscha ein necessarias pir che zacu.

Cun tut respect dallas discussiuns che vegnan adina puspei menadas pil bien dalla Romantschia e cun stema dallas organizaziuns che sestentan pruamein en favur dil lungatg astg'ins constatar: In tal arranschament sco quel dalla fin d'jamna ei il ver remiedi pil romantsch. Igl ei cultura 1:1 – igl ei lungatg cantau e plidau direct e cun entusiassem. Ils organisateurs han buca mo plidentau igl auditori dils carschi, mobein era ils affons, surtut era ils pli pigns. Els ein igl avegnir dil lungatg ed els ston oravontut il temps actual e global vegnir confruntai ed incantai pil romantsch.

Il plaid – plidau e scret – dil mingadi ei quel che procura ch'il lungatg vivi. Quei ei buca mo necessari en famiglia ed en fatschenta, mobein era en activitads dil temps liber. Leu nua ch'in lungatg vegn buca ligius e plidau pli eis el pli che periclitau. Per quei motiv drova la Romantschia pir che zacu arranschaments autentic ed envidonts sco la fin d'jamna a Trun.

hans.huonder@anr.ch

RECLAMA

RENAULT TAGE: 21. – 23. März.

Profitieren Sie von attraktiven Angeboten. Mehr Infos im beigelegten Renault Magazin und auf renault-tage.ch

Festival da la chanzun rumantscha – il concert da gala

Musica da brass e cant popular porschan cultura en preziosa cadeina da pèdras

DA PAUL DUFF / ANR

■ **Suenter pliras occurrenz s'avonza il program dil festival al concert da gala. Sonda sera ha il center communal a Trun buca saviu dar plaz a tuts interessai per la manifestaziun.** La Brass Band Berner Oberland (BBBO), ils chors Incantanti e Cantus Firmus han attratg l'atenziun ed ils presents han gudiu la sera cun cant e musica dad alta qualitat.

Ils dirigents *Corsin Tuor*, *Christian Klucker* e *Clau Scherrer*, negins dad els stuein nus presentar en special, tuts treis ein enconuschents sur nos cunfins. Per quei sededichein nus al concert. Gia la fanfara d'entrada ha cuntenui tuns enconuschents dalla chanzun patriotica «La guardia grischuna». La BBBO ha dau in schatg da siu tun cumplein. Emplenida ei era la tribuna stada culs sunadurs, ils percussionists e las retschas dallas cantaduras e dils cantadurs, in zun bi maletg. Suandont han els cantau e sunau ovras enconuschentas sco d'enflar pèdra sin pèdra tier ina cadeina preziosa. Igl eveniment musical ei mussament dil vast scazi dalla cultura musicala romantscha ch'ei creada da cumpatriots trapassai, mo era da vischins presents. Plirs dad els ein stai denter nus en sala. Cumponists, auturs da remas ed arranschaders han meritau igl applaus rendius dil publicum. A moda simpatica ha la moderata *Elin Batista* presentau ils protagonistes e carmalau dad els ils patratgs tier lur part dallas pèrlas pre-

sentadas. La congenialitad dalla lavur communabla vid las ovras ha dau la tarlischur finala. Igl autur e scribent *Arnold Spescha* ha purtau ei sil punct. «La musica ed il cant fan daventar ina biala poesia aunc pli biala.» In maletg dalla natira sefa visibels, il patratg sco sem, la fadetgna vegn tier la plonta ed ils fretgs madiran ed ein pils carstgauns vivonda.

Vivonda culturala

Quels fretgs portan nums sco «La patria», «Cor pertgei eis aschi trests?», «Bufatg», «Ei tucca da notg», «Sut steilas» ed aunc ulteriurs cavazzins ch'indicheschon il cuntegn dallas ovras. Vegnan quels tetels tschentai in sper l'auter dattan els in maletg da nies esser, nies patertgar ed agir. Duront tedlar las produzioni el concert sesentiu nus tier nus a casa el contuorn protegiu. La sonda vargada ei la sala dil center communal stada nies dacasa. Inundai en tuns amai en cumpignia cun amigts ed enconuschents ei vegniu puschiu igl ambient giavischau. Las produzioni purtadas cun qualitat excellenta han attribuiu all'ocasiun gartegiada.

Vivonda per cor ed olma ei puschida cun «las pèrlas rumantschas». Ellas ein registradas sin in disc cumpact. Aschia ein las ovras accessiblas a nus en canossa. Quell'invenziun tecnica lubescha a nus da transferir la cultura en casa e seschar far part da nossa veta. Persuenter meretan tut quellas persunas ch'han possibilitau il fatg in resenti engraziament.

La tribuna dalla chanzun romantscha culs chors Cantus Firmus, Incantanti e la Brass Band Berner Oberland sut la direziun da Corsin Tuor.

La Brass Band Berner Oberland cun siu dirigent Corsin Tuor ha accumpignu e fatg honur alla chanzun romantscha.

FOTOS P. DUFF

Ils dirigents Clau Scherrer, Christian Klucker e Corsin Tuor retscheivan laud e reconuschientscha ed Elin Batista survegn las flurs per sia simpatica presentaziun dalla sera.

«1, 2, 3! dai & hop!»

Corin Curschellas ed ils Fränzlis da Tschlin cun niev disc cumpact

■ (anr/hh) **Corin Curschellas ed ils Fränzlis da Tschlin han nezegiau il Festival da la chanzun rumantscha a Trun per presentar lur niev disc cumpact. «1, 2, 3! dai & hop!» ei in album en duas parts cun canzuns d'affons en tuts idioms romantschs.** «Tut ha entschiet cun in patratg spontan: Canzuns d'affons. Affons ein igl avegnir – era igl avegnir d'in lungatg ed en quei cass il romantsch. Canzuns che mummas, babs, tats e tattas contan oz culs affons ein exactamein quellas canzuns ch'els contan pli tard cun lur affons e dattan aschia vinavon enzatgei ch'els han artau», di la musicista *Corin Curschellas*. Che Curschellas ei sedecidida d'edir il disc cumpact che secumpona da duas parts comunabla cun ils Fränzlis da Tschlin ha in motiv principal: «Els ein il meglier exempel co musica tradiziunala en famiglia contonscha ina generaziun suenter l'autra en ina moda profunda e cordiala, mo co ella sesviluppescha era en quei temps.» Igl ei buca l'emprema ga che Curschellas ed ils Fränzlis da Tschlin coopereschon musicalmeins. Aschia ha Curschellas sunau comunabla cun Domenic Janett gia igl onn 1983 e cun *Curdin Janett* ha ella collabo-

Communabla cun Corin Curschellas ed ils Fränzlis da Tschlin concertau la sonda avonmiezi al Festival da la chanzun rumantscha a Trun ed aschia presentau lur album «1, 2, 3! dai & hop!» che cuntagn dus discs cumpacts cun canzuns per affons.

FOTO H. HUONDER

rau 2003 vid in toc pigl album «Standarts of rumantsch». Ils davos onns ein suandadas ulteriuras cooperaziuns, denter auter cun *Madlaina Janett*. «Ils Fränzlis da Tschlin ein Domenic, *Anna Staschia*, *Cristina*, *Madlaina* e *Curdin Janett* vid la clarinetta, gègia, cello, viola ed il cunterbass.

In project communabel

Sco quei che Curschellas di ei la collaboraziun en connex cun quei album cun canzuns per affons sedada sin fundament dallas relaziuns persunalas, mo lu era en connex cun la musica sco tala: «Ils Fränzlis da Tschlin rimnan canzuns en vallader e putèr, jeu sezza canzuns sursilvanas, surmiranas, sutsilvanas e dalla regiun da Bravuogn. Communabla cun essan nus sefatschentai d'interpretaziuns ed aschia da versiuns ed arranschaments novs dallas canzuns. Il resultat da quella cooperaziun ei in album cun dus discs cumpacts pleins cun canzuns d'affons en tuts idioms romantschs. Ils dus portatuns cuntagnan 55 canzuns cun fetg bialas interpretaziuns da canzuns d'affons, ina part tocs fetg bein enconuschents. Igl album ei da fetg alta qualitat musicala.

Victoria dubla pil cumponist Fortunat Frölich

Pressapauc 30 cumposiziuns ein vegnidas inoltradas per la concorrenza al Festival da la chanzun rumantscha a Trun

DA HANS HUONDER / ANR

■ **Fortunat Frölich (categoria chors d'affons e categoria chors mischedai) e David Lang (categoria chors virils) ein ils victurs dalla concorrenza da cumposiziuns digl'emprem Festival da la chanzun rumantscha a Trun. Ils premis dil publicum van a Flavio Bundi (categoria chors d'affons), David Lang (categoria chors virils) e Gion Andrea Casanova (categoria chors mischedai). Il responsabil per quella concorrenza, Christoph Cajöri, ei fetg cunctents cun la participaziun sco era cun la gronda part dalla qualitat dallas cumposiziuns.** La sonda suentermiezdi han treis chors ad hoc dirigi da *Flavia Walder, Rilana Cadruvi, Clau Scherrer e Christoph Cajöri* presentau mintgamai las quater meglieras cumposiziuns da mintga categoria: Per chor mischedau, chor viril e chor d'affons e giuvenils. Ord las biebein 30 cumposiziuns inoltradas haveva la giuria cun *Karl Scheuber* (Türitg), *Max Aeberli* (Jona) ed *Elisabeth Fischer* (Wohlenschwil) – tut persunas cun gronda experienscha ella direcziun da chors – giu tscharniu las quater meglieras da mintga categoria. Sco basa per las cumposiziuns ha *Iso Camartin* giu fatg ina selecziun da poesias. Il victur da mintga categoria ha obteniu 1500 francs, il secund 1000 francs ed il tierz 500 francs. Leutier mintgamai ina clav da cant. La concorrenza da cumposiziuns la sonda suentermiezdi ella halla plurivalenta ei vegnida embellida musicalmei dils Fränzlis da Tschlin.

Vuliu dar in stausch

Cun la concorrenza da cumposiziuns han ils organisaturs dil festival giu ina

clara finamira. «Nus havein vuliu novas canzuns. Ei fuss segiramein surfatg da pretender ch'ei era vegniu lungurus ils davos onns ella tscharna da tocs musicals, mo bia era semplamein tradiziunal. Nus havein vuliu dar nova veta alla cumposiziun da canzuns romontschas. Ils cumponists drovan magari in stausch, in impuls», di Cajöri che diregia il Chor Ligia Grischa dapi rodund otg onns. Varga 30 cumposiziuns ein la finfinala vegnidas inoltradas: «Ei ha duvrau empau temps entochen ch'ei ha dau moviment, mo cumponists ein persunas sco politichers che spetgan bugen entochen il davos mument. Treis jamnas avon la fin d'annunzia havevel jeu aunc exact treis cumposiziuns en mia scharra da brevs. Silsunter ein las cumposiziuns denton arrivadas successivamein e la finfinala havein nus contonschiu in bi diember.»

Biebein 30 cumposiziuns

Quei grond diember da cumposiziuns taxescha Cajöri lu era per in grond success: «Nus havevan negin' experienscha cun ina tala concorrenza cheu ella Romontschia, silpli enconuschientschas da concurrenz en auters lungatgs. Ch'ei ha la finfinala dau tontas cumposiziuns novas ei fetg legreivel.» Las cumposiziuns ein derivontas per ina tiarza da persunas romontschas che vivan el Grischun, ina tiarza da persunas da lieunga tudestga dalla Bassa. «Quei ei ina fetg interessanta constellaziun», puntuescha Cajöri. Pliras cumposiziuns derivan da cumponists bein enconuchents. La qualitat dallas lavurs ei differenta. «Denter quellas 30 cumposiziuns ein differentas canzuns da buna entochen fetg buna qualitat. Lu denton era semplas caussas», di Cajöri.

Fortunat Frölich ei il grond victur dalla concorrenza da cumposiziuns. El ha gudignau en duas categorias.

Lur cumposiziuns ein vegnidas presentadas la sonda suentermiezdi. Silsunter ein ils premis vegni surdai als cumponists. FOTO L. TOMASCHETT

Chors ad hoc han interpretau las quater meglieras cumposiziuns da mintga categoria.

FOTOS H. HUONDER

Rangaziun

Categoria chors d'affons

1. Fortunat Frölich «I vain prümvavaira» cun text da Luisa Famos; 2. Stephan Hodel «Anemona alva» cun text da Vic Hendry; 3. Flavio Bundi «Mumma» cun text da Michel Maissen; 4. Cyrill Schürch «I vain prümvavaira» cun text da Luisa Famos.

Categoria chors virils

1. David Lang «E morts ei il poet» cun text da Gion

Deplazes; 2. Isidor Lombriser «Il nausch vischin» cun text d'Alfons Tuor; 3. Markus Fricker «Ruinaulta» cun text da Lothar Deplazes; 4. Rico Peterelli «Saleid allas alps» cun text d'Andrea Steier.

Categoria chors mischedai

1. Fortunat Frölich «Nots» cun text da Ruth Plouda; 2. Isidor Lombriser «Tgisà» cun text da Mario Capaul; 3. Gion Andrea Casanova «Aurora» cun

text d'Arnold Spescha; 4. Albert Spescha «Ei pluschigna» cun text d'Arnold Spescha.

Premis dil publicum

Flavio Bundi (categoria chors d'affons), David Lang (categoria chors virils) e Gion Andrea Casanova (categoria chors mischedai).

Ils 12 tocs ein da catter proximamein sin la homepage www.chanzunrumantscha.ch

Per pign e grond – giuven e vegl

In cant aviert al Festival da la chanzun rumantscha a Trun

■ (anr/hh) **Ils organisaturs digl'emprem Festival da la chanzun rumantscha a Trun han purschiu arranschaments per mintga gust. Denter auter in cant aviert per pign e grond – giuven e vegl.** «Igl'emprem e pli impurtont impuls per far musica survegnan ils affons a casa el ravugl da lur famiglia. Cun quei cant aviert havein nus vuliu animar las familias da cantar e silsunter da tgrir il cant era a casa, surtut era cun canzuns romontschas. Da quellas dat ei fetg biaras e bialas», di la dirigenta dil Chor d'affons Sumvitg, *Flavia Walder*. Ensem cun *Rilana Cadruvi Scherrer*, dirigenta dil Chor d'affons Surselva, ha ella purschiu la sonda avonmiezdi in cant liber el rom dil Festival da la chanzun rumantscha ella halla plurivalenta a Trun. Rodund 50 affons dils dus chors ella vegliadetgna da tschun entochen otg onns han animau ils visitaders da cantar comunablamein.

Separticpai a quella sentupada ein surtut geniturs e fargliuns dallas cantaduras e dils cantadurs giuvenils, mo lu era tats e tattas, augs ed ondas, enconuschents ed amigts. Tut en tut ver 300 persunas ed ellas han schau fascinar da quei cant aviert ch'ei vegniu completaus cun visualisaziuns. Las dirigentas ed ils affons han presentau pliras bialas canzuns sco «Gion Giolet» ni interpretau versets sco «Enicapeini» en fuorma musicala. «Nus havein vuliu porscher sapientivamein in cant liber per in e scadin. Tgi ch'ha vuliu ha astga cantar. Aschia ei sedau ina fetg biela interacziun denter ils affons ed ils visitaders», di Walder. Igl'arranschament ei reussius, ils biars participonts han gudu la purschida ed han cantau da cuminonza. In tal arranschament savess senz'auter far scola, pertgei il plascher – surtut dils affons – da cantar comunablamein ei staus nunsurveisevels.

Ils pli giuvenils dils chors d'affons dalla Surselva e da Sumvitg han animau ils numerus auditurs da cantar.

FOTO H. HUONDER

Igl empren Festival da la chanzun rumantscha ei vegnius lantschaus

Sin tribuna sepresentan cantauturas e cantauturs

DA PAUL DUFF / ANR

■ **Punctualmein ha igl empren Festival da la chanzun rumantscha aviertsias portas il venderdis vargau allas 20.00 el center communal a Trun. La vusch simpatica dad Elin Batista ha beneventau egl idiom surmiran numerus aspectaturs ch'ei amits dil cant e dalla cultura romantscha.** Il cant romantsch cuntegn variadad multifara, «las canzuns ein nos patratgs, nies sentir, nies esser ed a quella surschein nus el festival la tribuna. Tgei vein nus e tgei dat ei aunc da scuvierer da niev!». Cun tal patratg ha *Clau Scherrer* declarau igl intent dall'Uniun la chanzun rumantscha, quell'uniun ch'el ha clamau en veta e presidiescha dapresent.

La ballada romantscha

«Buca savens dat ei in concert che cunctenta l'udida, fa bein all'olma e promova la fisica digl auditor», ha *Tumasch* è declarau e mussau vi sils viadis dad ina tribuna a l'atra ch'il publicum fa per udir las produziuns. Naven dil center communal ein ins serendius ella sala d'art da *Luis Defuns* al concert dad *Astrid Alexandre* e *Sidonia Caviezel*. Ellas ein las classicas, contan solos e duets da lur agnas creaziuns musicalas. Fantasia amabla dil cuntegn, mo era fantasia egl accumpgnament instrumental han ellas duas presentau. Els tuns da ghitarra, clavazin, d'igl acordeon e d'ina bescla musicala han lur canzuns finas plein sentiments cordials resunau.

Igl auditor ei serendius en caplutta da sontg'Onna, il liug sacril ch'era ton nunusitau, gie bunamein senuspents per *Tumasch* è. El che suna e conta en tschalers ni sin tribunas improvisadas ha ludau la bial'acustica dil liug e gudiu da cantar ensem cun *Fiona Cavegn*. El, il veteran ed ella, la noviza ella scena da cantauturs han cantau lur canzuns e *Tumasch* ha aunc purtau in omagi ad in ulteriur veteran dallas balladas romantschas, *Benedetto Vigne*.

Pascal Gamboni e *Dario Hess* ein s'installai sut tetg dalla casa da scola. Els dus ein ils cumprovai cantauturs, fan daditg musica communabla e mischeidan lur stil musical cun tuns amureivels da balladas, cun tuns da roc e da musica da country. Il trettetg dalla casa da scola veglia porscha in'attracziun dublegiada allas produziuns. Fetg fideivels, gie statteivels ein els dus a lur lungatg tuatschin che fa els sincers, autentics e melodius.

Reaziuns dil publicum

«Ina bun'idea da semuentar d'in concert a l'auter!» Quei moviment nunusitau han dunnas ed umens schau plascher. Quei s'auda tier ina variaziun. «Gia en quella pintga scena da cantauturas e cantauturs havein nus udiu ina multifariadad nundetga. Nies pign mund dalla Romantschia cuntegn cheu in grond scazi da cant e musica.» Quei ei la quintesenza resumada da *Gion Balzer Casanova*, in enconuschider dalla chanzun romantscha. Ina viseta ch'ins havess buca spitzgau egl auditori ei *Karl Scheuber*, il professor dalla Scol'aula da musica da Turitg. «Senza capir il cuntegn hai jeu percurschiu da tgei che las canzuns se tractan. Igl ei in encurir in plaz ch'ins stat bugen e che dat in sentiment da cuminonza. In cert schar encrescher per quei encarden schurmegiau.» Aschia s'exprima el ed aschunta: «Tier nus (manegiau a Turitg) dat ei buca da quei, nus essan memia internaziunals.» Cheu ha *Scheuber* tuccau la noda era per igl auditor da viarva romantscha. Els texts ein savens buca capeivels e semischeiden cun la musica, la quala va a cor ed ei gest perquei tuttina entelgeivla al publicum.

La scena da msica da cantauturs romantschs viva. Numerus portaturs e registraziuns ein accessibels ad amits ed amitas dalla scena. Els protagonisti han tschaffau la schanza da sepresentar ad in publicum illuster ed interessau. Il Festival da la chanzun rumantscha ei lantschaus cun success.

Il concert pren ina fin cumineivla dils sis cantauturs e cantauturas romantschs *Astrid Alexandre*, *Sidonia Caviezel*, *Tumasch* è alias *Thomas Cathomen*, *Fiona Cavegn*, *Dario Hess* e *Pascal Gamboni*.

FOTOS P. DUFF

Tgi ei Sidonia Caviezel?

Quei ha bein enqualina, enqualin visitader dils concerts dils cantauturs romantschs al Festival da la chanzun rumantscha sedumandau. Cheu presentin nus in cuort portret dalla nunenconuschenta. «Jeu hai giu grond plascher da cantar cun *Astrid Alexandre*, nossas vuschs s'accordan bein.» Da quei ha igl auditori saviu seperschuer ella sal d'art a Trun. Sper sia musica e cant solistic se presenta ella era bugen cun in'atra cantadura «mi'amia *Nina Mayer*, vus saveis tedlar nies cant sin www.mi'amia.ch». E veramein, lur canzun en duet «*Mia Engiadina*» tuna variont sco la cuntrada engiadinesa, ton melodius sco il vent che va atras ils larischs dalla Val. La viarva dil romantsch vallader dat color al cant.

Sidonia Caviezel e siu cumpogn sin tribuna, igl acordeon. Sia presenza ella scena cantica romantscha ei inspironta.

Sidonia Caviezel ei carschida si ed habitesch a *Martina*. Ella ha studegiu musica alla Scol'aula a Turitg cugl instrument acordeon. Senza quel se presenta ella buca savens, schebein ch'ella

accumpogna sias canzuns era al clavazin. La plipart da sias produziuns creecha ella sezza cun musica e text. Las melodias migeivlas cun cuntegns d'amur per il proxim, per il lungatg e la cuntrada plaian al publicum ed ella se presenta il pli savens ell'Engiadina ed en Val Müstair. Oz eis ella l'emprena gada en Surselva. Suenter in onn creativ vegn la promovida scolasta puspei a sorprender ina plazza parziala d'instrucziun en scola primara. Dasperas sededichescha ella al cant ed alla musica, quella che vegn da siu cor e semischeda cun musica e cant popular en siu lungatg-mumma. «Sche la peda lubescha vegnel jeu a registrar in portatun egl avegnir.» Quei fuss in ulteriur scazi musical per la cultura romantscha.

reclama

Topaktuell
aus Ihrer
Region!

Südostschweiz
Informiert

Das Nachrichten-
magazin von Montag
bis Freitag ab 18 Uhr
auf TV Südostschweiz.

AGID SVIZZER PER LA MUNTOGNA
TEL. 01/712 60 60 • FAX 01/712 60 50
www.berghilfe.ch • info@berghilfe.ch

30 onns ed aunc ditg buc avunda

Benis Super-G per la 30avla ga

Sustegn da tuttas varts

Cun siu engaschi extraordinari ha *Cathomas* era anflau voluntaris fideivels. «Entuorn 70 voluntaris sustegnan mei a moda generusa», constatescha igl organisatur. Buca sulet ils voluntaris sustegnan *Beni*, mo bein era ina liunga retscha

da sponsurs – numnadamein rodund 180.

Alla cuorsa retscheivan tut ils participants ina trofea extraordinaria – in crap scalegl cun in cristagl e pils emprens aunc garnius cun ina medaglia. Las trofeas ein in'atgna creaziun digl organisa-

tur. Quater jamnas prepara el quellas en siu luvratori a *Surrein*.

Ina dallas attracziuns alla cuorsa *Benis Super-G* ei la rangaziun. Quella ha liug dapi entgins onns a *Curnius* e vegn engarnida cullas sgnoccas da *Beni* e cun ina musica populara live.

Il Super-G da *Beni Cathomas* ei ina dallas grandas cuorsas da skis en Svizra. Uonn ha la cuorsa liug per la 30avla ga.

FOTO G. VENZIN